

Eindverslag 'De weg naar vrijheid' Ravenstein

KBO-Ravenstein organiseerde samen met nabij gelegen KBO-Afdelingen Herpen en Overlangel een grootse theatervoorstelling waarbij zo ongeveer de hele lokale gemeenschap bij betrokken was. Oud en jong stonden samen op de planken om WOII en bevrijding te herdenken en repeteerden ruim een half jaar elke week en dat was aan de productie af te zien. De voorstelling in Ravenstein was de allereerste van een serie van 29 voorstellingen in heel Brabant. Extra spannend dus voor de lokale Afdelingsbestuurders die geen voorbeeld hadden en zelf het wiel moesten uitvinden. Voorzitter Nel van Demen lag er letterlijk wakker van maar is toch héél trots op het eindresultaat.

Jong en oud: één hechte groep

Nel van Demen lachend: 'Dat klopt, ik heb er vaak genoeg wakker van gelegen. Er komt zóveel bij kijken, dat had ik van te voren nooit gedacht. Maar uiteindelijk zijn we echt heel blij met het resultaat. Vijf compleet uitverkochte voorstellingen en super enthousiaste reacties vanuit het publiek.'

En er is meer. Want de samenwerkende KBO's wisten een heel bataljon aan jongeren op te trommelen en ook de repetities waren echt heel leuk. Nel: 'Zeker! We hebben heel veel plezier gehad. Het ging zelfs zover dat de jongeman die het wijkcentrum beheert op een gegeven moment vroeg of hij mee mocht doen omdat hij het er zo leuk uit vond zien. Uiteindelijk hebben jongeren en ouderen elkaar leren kennen en van elkaar geleerd. In het begin zag je allemaal aparte groepjes, maar op het laatst zat iedereen bij elkaar en door elkaar en was het één hechte groep geworden.'

Leeropbrengst

Deelnemers oud en jong hebben enorm veel geleerd over de lokale historie. Nel: 'Natuurlijk wist ik al best veel van de oorlog. Het heeft altijd mijn interesse gehad, maar door dit project ben ik veel gaan lezen over de lokale geschiedenis en ik heb echt nog zó veel opgestoken. In Ravenstein zelf zaten geen Duitse soldaten gelegerd (alleen aan de overkant van de Maas) en daardoor hadden letterlijk bijna alle boeren onderduikers in huis. Niet alleen joden maar ook arbeidsinsatz weigeraars. In die tijd had Oss een NSB-burgemeester, die is toen door het verzet geliquideerd en daarna werd het wel veel gevaarlijker om onderduikers op te vangen. De Duitsers kwamen met strenge represailles.

Werving en begeleiding jongeren

Het was vooral de werving van jongeren die de lokale KBO's veel hoofdbrekens bezorgde. Alle middelbare scholen in de omgeving vallen (net als in Oss) onder scholengemeenschap Het Hooghuis. Deze wilde vanuit het centrale niveau niet mee werken en daarmee vielen in één klap de middelbare scholen als potentieel wervingskanaal af.

Het gebrek aan medewerking had meerdere redenen:

- Past niet in curriculum
- Past niet in schoolritme (de repetities begonnen in mei, en de voorstelling was in september, leerlingen zitten dan in een andere jaargang)
- De voorbereidende gesprekken met Het Hooghuis vonden plaats eind 2018, begin 2019. Op dat moment was er nog weinig bekend over Maatschappelijke Diensttijd, de 75-jarige bevrijding van Brabant was nog ver weg en er was nog geen enkele voorstelling of publiciteit over het project geweest.

Uiteindelijk slaagden de drie lokale KBO's erin om op eigen kracht 25 deelnemende jongeren te werven. Daarbij is samenwerking gezocht met lokale verenigingen en organisaties. Zo gingen de ouderen op bezoek bij de lokale Mad House jongerensoos en werden opa's en oma's ingeschakeld. Bestuursleden gingen zelfs deur-aan-deur om jongeren te interesseren.

Geén van de jongeren had ervaring met toneel, en in het begin was het wederzijds wennen aan elkaar. In het begin bleek regelmatig dat jongeren niet op kwamen dagen, zonder af te melden, maar na verloop van tijd ging het wel beter. De vaste jongerencontactpersoon Sjaan van der Louw maakte er zelfs een speciale whatsappgroep voor aan. Sjaan: 'Je moest er, zeker in het begin, wel achteraan zitten. Maar uiteindelijk kwamen ze wel! En dan waren ze ook echt heel enthousiast! Wij hebben ook gewerkt met een professionele regisseur, dus de jongeren hadden al gauw genoeg in de gaten dat het niet zomaar een flutstukje zou worden, maar dat het echt wel ergens om ging. Wat ik wel lastig vond, is dat bijvoorbeeld de scholen zo slecht mee werkten. Ze wisten van niks en waren ook niet heel erg medewerkend. We hadden bijvoorbeeld één middagvoorstelling voor de jeugd van de basisschool. Ik heb best nog wat moeite moeten doen om ervoor te zorgen dat ze een paar uurtjes eerder uit school mochten. Uiteindelijk heeft overigens toch nog één van de locaties van Het Hooghuis meegewerkt. Op locatie De Singel in Oss (een praktijkschool) was een techniek-begeleider van een groep leerlingen enthousiast. In de houtbewerkingslessen heeft een groep van 40 leerlingen in totaal 200 uur aan de decors van de voorstelling gewerkt. Gezien het niveau van deze leerlingen (praktisch analfabeet) was de docent overigens niet bereid om de leerlingen alleen of gezamenlijk de online enquête te laten invullen.

Aandachtspunt

Gebrekkige bekendheid MDT bij scholen. Zo kregen acteurs die mee deden aan het project pas na veel aandringen een paar uurtjes vrij om tijdens de middagvoorstelling op te kunnen treden. Vanuit het project was hier geen standaardbrief. Op verzoek van de HOR-KBO's, is door KBO-Brabant een dergelijke brief opgesteld.

Projectleiding

KBO's Herpen, Overlangel en Ravenstein (HOR) gaven aan erg veel steun gehad te hebben aan de maandelijkse bijeenkomsten bij KBO-Brabant. Tijdens deze bijeenkomsten onder voorzitterschap van de provinciaal projectleider wisselden deelnemende Afdelingen ervaringen uit. Ook werden tips gegeven ten aanzien van de werving en begeleiding van jongeren, het laten invullen van de online enquête door jongeren, Afdelingen kregen persberichten etc. aangereikt. Nel: 'Deze bijeenkomsten kenden een goede balans tussen ervaring- en informatie-uitwisseling. Ook de tips en handvatten waren heel bruikbaar. Het fijnste vond ik nog wel dat ik er steeds echt geïnspireerd vandaan kwam. Ook zijn hier contacten met andere KBO's ontstaan zodat we ook bij elkaar zijn gaan kijken. Heel waardevol!'

Samenwerkingspartners

Productie van KBO Herpen, Overlangel en Ravenstein, onder begeleiding van KBO-Brabant

- Toneelclub De Vrolijke Garde (toneelclub van KBO-Ravenstein)
- Het Hooghuis, locatie De Singel Oss
- Lotte Dans
- OBK Harmonie
- Mad House Jongerensoos
- Heemkundekring
- Dansschool Verstappen
- Gemengd koor Huisseling
- Basisschool "Het Ravelijn"
- Basisschool "De Boogaard"
- Basisschool "De 4 Heemskinderen"
- Diverse figuranten uit de kerkdorpen van de voormalige gemeente Ravenstein

Aantal betrokken vrijwilligers

- Totaal: meer dan 50 inwoners uit Herpen, Overlangel en Ravenstein betrokken
- Daarbij jongeren: 25

Bereikt publiek: 800

- Aantal jongeren daarnaast bereikt: tijdens de 5 voorstellingen zijn steeds veel jongeren aanwezig geweest.
- Voorstelling voor leerlingen van de genoemde basisschool, hierbij zijn 100 kinderen aanwezig geweest.
- Verder is de première bijgewoond door meerdere wethouders, afvaardiging dorpsraad
- Directie en leerkrachten school basisschool
- 2 leden Algemeen Bestuur KBO-Brabant (met partner)

Contactpersoon jongeren: Sjaan van der Louw, svdl25@home.nl, 06 - 24 12 37 54

Taken jongeren

Jongeren deden mee als acteur en met zang en dans. Verder hebben jongeren geholpen met organisatorische zaken rondom de uitvoering zoals de ontvangst van gasten en de communicatie.

Voorstellingen

- Vrijdag 13 september: 14.30 uur schoolvoorstelling voor basisschool leerlingen
- vrijdag 13 september: 20.00 uur (première)
- zaterdag 14 september: 14.30 uur
- zaterdag 14 september: 20.00 uur
- zondag 15 september: 14.30 uur

Prijs toegangkaart € 5,00 per persoon (inclusief 1 consumptie)

Gerealiseerde publicaties

- [Lokale omroep \(Omroep Walraven\): 4 maart 2019](#)
- [Lokale omroep \(Omroep Walraven\): 19 augustus 2019](#)
- [Lokale omroep \(Omroep Walraven\): 20 november 2019](#)
- Omroep Brabant
- Video

174 foto's te bekijken op:

https://www.kbobrabant.nl/albums.php?action=view&Album_Id=7550&reloading=1